

at den Betænkning, som Udvalget har afgivet over Sagen, tilstræffelig vil have viist, at der i Sagen selv, i dens umiddelbart fremtrædende Side, i dens juridiske Væsen ligger en god og ønskelig Foranstaltning. At paavise dette var idetmindste den Bestræbelse, som jeg, der havde den Ære som Ordfører, at skulle skrive denne Betænkning, efter Evne har søgt at udpræge, thi det har ikke været mig ubekendt, at denne Lov for en stor Deel af Landets Jurister kom som noget Fremmed, det var mig ikke ubekendt, at den meget let kunde fremkalde Kritik og Frygt for, at den vilde medføre Anomalier og Ulemper. Jeg haaber, at det maa være lykkes ved Betænkningen for største Delen at fjerne denne Frygt. Jeg kan idetmindste for mit eget personlige Vedkommende udtale, at jeg ikke længer siner Spor af Anledning til saadan Frygt. Det var ogsaa denne Overbevisning, som jeg i det Foredrag, hvormed jeg ledsagede Lovens forrige Gang, fornemmelig søgte, at gjøre gjældende. Jeg tillod mig ved Siden heraf at bemærke, at denne Lov havde en politisk Baggrund; jeg tillod mig at gjøre opmærksom paa, at som den kom under lykkelige Auspicier, saaledes syntes den ogsaa at love en lykkelig og værdig Fremtid for Nordens Riger. Den Tændents tror jeg, at Lovens høit og lydelig vedkjender sig, og det forekommer mig, at maatte dette være Lovens Tændents, saa er det et Gode. Det glæder mig ved denne Leilighed at kunne tilføie, at Udenrigsministeren har viist mig den Artighed at tilstille mig et Exemplar af Moniteuren for 16de dennes, der indeholder en Traktat imellem Frankrig og Sardinien, hvorved de indskrænkende Bestemmelser, som fra tidligere Dage have fundet Sted mellem disse Lande ved Execution af Domme fra det ene Land i det andet, i meget væsentlige Punkter ere faldne. Der er saaledes, som det synes, saavel i Nord som i Syd en Tændents til, at de Folkeslag, der i Oprindelse, Sprog, Sæder og Love staae hinanden nær, slutte sig inderlig og nøie sammen. Det anseer jeg for en lykkelig Tændents, og især lykkelig, om det maatte være dens Opgave, og denne Opgave maatte fuldbyrdes, at sætte Nationaliteternes Ret istedetfor den hellige

Alliances, noget falskefærdige politiske Egevægtsbygning. Det er fuldkommen sandt, at jeg i mit Foredrag kom til at berøre som en Virkning, Lovens vilde føie med sig, at den danske Retskyndige i Fremtiden ikke vilde kunne staae saa isoleret, som han gjør, at han ikke vilde kunne vedblive at være saa ubekendt med svensk og norsk Ret, som han i Almindelighed desværre virkelig er det. Ogsaa dette forekommer mig, at være en heelt naturlig Betragtning, og dersom det virkelig maatte blive en Følge af Lovens, vilde ogsaa det kun være en god Følge, og dersom Lovens skulde tendere derhen, er det et nyt Kriterium for, at det er en god Tændents Lov. Jeg gjorde opmærksom paa, at den Kundskab, som bliver absolut fornøden, nemlig til den svenske Dom, der lærer os, hvilket stort Territorium vi have vundet for vor Retsforfatning og for vore Domme i fremmed Land, at denne Kundskab jo rigtignok vilde være noget overfladisk; men jeg troer ogsaa at kunne sige, at jeg tilføiede, at dersom en dansk Retskyndig rettelig vil forstaae Lovene og forstaae dem i deres indbyrdes Sammenhæng, kan han ikke blive staaende derved, men maa trænge noget dybere ind i det fremmede Lands hele Retsforfatning, netop fordi der er et saa uopløseligt Baand imellem Proceslovene og den almindelige borgerlige Lovgivning, at det kun bliver Styrbærk, naar man troer at kunne lade sig nøie med at kende det Ene og holde sig uvidende om det Andet. Jeg vedkjender mig, at jeg anseer det for en udeblivelig og god Følge af den foreliggende Lov, at en saadan Kundskab bliver nødvendig. Jeg tilstaaer derhos, at jeg forudsatte det som en Selvfølge, at vi her i Landet næsten uden Undtagelse forstode Svensk. Alene derfor omtalte jeg ikke det svenske Sprog eller den Virkning, som Lovens i saa Henseende vil kunne medføre. Jeg troer derfor trostigt at kunne henholde mig til mit Tidligere. Den ærede Landsthingsmand, hvis Ord havde givet mig Anledning til at reise mig, har selv begyndt med, ja, jeg tør vel sige, tilgemaade sluttet med, at han anbefalede Lovens som en god og heldbringende Foranstaltning, og det tillader ogsaa jeg mig at gjøre, at